

کانون

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
اخبار داخلی - شماره ۱۰ - دوره ی هفتم
دی ماه ۱۳۵۳

پیام علیاحضرت شهبانو

بمناسبت آغاز دهمین سال فعالیت کانون پرورش

فکری کودکان و نوجوانان

علیاحضرت شهبانو ریاست عالییه کانون پرورش فکری و کودکان و نوجوانان بمناسبت آغاز دهمین سال فعالیت این کانون پیامی فرستادند. متن پیام علیاحضرت شهبانو باین شرح است:

موجب نهایت خرسندی است که نانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان دهمین سال فعالیت‌های سودمند خود را آغاز میکند، پس از انقلاب اجتماعی عظیمی که در کشور ما بنیان گذاشته شد با توجه به ارتقاء سطح زندگی خانواده‌ها و فرزندان آنها چه در شهرها و چه در روستاها و گسترش سریع و همه جانبه وسائل ارتباط جمعی و فرهنگ و آموزش و تاثیر گذاری در فضای زندگی کودکان و نوجوانان و بروز استعداد های سرشار این نسل که هرگز با گذشته قابل قیاس نیست ضرورت قطعی احساس شد که علاوه بر آنچه در کودکان و نوجوانان و نوجوانان ماهره می‌شود مرکزی بوجود آید که با بهره گیری و ارشاد تمام استعدادهای خلاقه از طریق ایجاد کتابخانه‌ها و گردآوری مواد خواندنی و دیدنی و شنیدنی روح و فکر کودکان و نوجوانان با استعداد و هوشیار کشور ما را بامیراث عظیم معنوی و فرهنگ و هنر ملی ایران و همچنین دنیای معاصر آشنا سازد. موجب مسرت است که این کانون توانست نه سال گذشته وظیفه خطیری را که بر عهده دارد باین نام - ریزی صحیح انجام دهد و آنچه را که در ابتدا با ایجاد چند کتابخانه آغاز کرد امروز در سراسر کشور بمرکز فعال فرهنگ تبدیل نماید.

بطوریکه هر روز عده کثیری از کودکان و نوجوانان عزیز بتوانند از این امکانات استفاده کنند. یقین است که کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به آنچه تاکنون انجام داده اکتفا نخواهد کرد و با توجه به مسئولیت خطیری که کودکان و نوجوانان امروز در سازندگی ایران فرادا بر عهده خواهند داشت از امکانات وسیعی که در حال حاضر در کشور ما وجود دارد برای گسترش فعالیت های خود حداعلای بهره برداری را خواهند نمود. ضمنا از کلیه سازمان های مسئول و همچنین همه خانواده های ایرانی مخصوصا هنرمندان و نویسندگان انتظار دارم که همه گونه همکاری در اجرای برنامه های این کانون بعمل آورند، باین وسیله از زحمات همه کسانی که در بنیانگذاری و فعالیت های ثمر بخش این کانون سهمی بعهده داشته اند قدر دانی میکنم و موفقیت روز افزون آنها را از خداوند متعال مسئلت دارم.

شرقیایی هیأت امنای کانون بحضور علیاحضرت شهبانو

علیاحضرت شهبانو روز دهم دی ماه اعضاء هیات امنای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان را در کاخ نیاوران به حضور پذیرفتند. در این شرفیابی سرکار خانم امیر ازجمند مدیر عامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان طی گزارش مشروحی فعالیت های این کانون را در سال آینده به استحضار علیاحضرت شهبانو رسانید.

علیاحضرت شهبانو در این جلسه خطاب به اعضاء هیات امناء فرمودند: سعی بر اینست که سازمان های نظیر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بتوانند از همکاری و هم فکری کسانی که در رشته های مختلف دارای بینش وسیعی هستند استفاده بیشتری نمایند. این يك وظیفه دوجانبه است که همه کسانی که میتوانند به نحوی در پیشبرد هدف های سازمان های اجتماعی و فرهنگی مفید واقع شوند خود داوطلب همکاری گردند و همه سازمانها در جلب همکاری این افراد تلاش نمایند. این وظیفه از آن نظر خطیر و حساس است که در تربیت قشری وسیع از نوجوانان مملکت ما اثری عمیق میگذارد. فیلم و کتاب و مجله و تئاتر مستقیما در روحیات کودکان و نوجوانان اثر گذاشته در شکل گرفتن ویژگی های فردی و شخصیت آنها نفوذ مینماید بنابراین باید دقت شود مطالبی که برای این منظور تهیه میگردد بر اساس بررسی های علمی و تحقیقات لازم صورت گیرد تا اثرات مفید آنها در روحیه کودکان و نوجوانان مشاهده گردد. این انتشارات باید با قیمت مناسب و در سراسر کشور در دسترس کودکان و نوجوانان قرار گیرد. علیاحضرت شهبانو سپس امر به تشکیل جلساتی به منظور پی گیری مسایل فوق فرمودند.

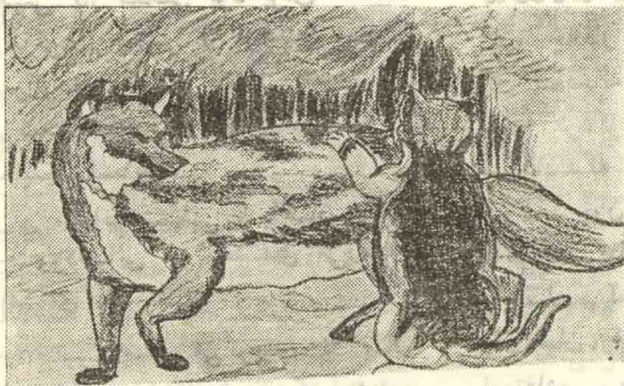
دکتر منوچهر اقبال رئیس هیات مدیره شرکت

نمایشگاهی از کتابخانه‌های گیلان

این روزها نمایشگاهی از ۲۰۰ نقاشی اعضای گروه تئاتر کتابخانه‌های رشت - کوچصفهان - لشت نشاء در کتابخانه‌ی شماره ۳ برپاست. این نقاشی‌ها بعداً به مرکز تئاتر برده خواهد شد تا گروه بیشتری آنرا ببینند، و بعد در کتابخانه‌های گیلان مورد استفاده قرار خواهد گرفت. آکاری که ما کرده‌ایم بیشتر از نقطه نظر فکری و تاتری بیان شده و شاید از تکنیکهای مختلف نقاشی برخوردار نباشد، چون ما مربی نقاشی نبوده‌ایم و مهم پیاده کردن و تصویر سازی داستان و یا شعر کوچکی بوده است که بچه‌ها در کلاس به صورت تمرین شنیده و نقشی در اجرای آن داشته‌اند از این جهت، این نمایشگاه بیشتر بر هدف‌های نمایشی تاکید دارد تا هدف‌های مربوط به کار آموزش نقاشی.

در اینجا لازم است از تمام بچه‌های شرکت کننده در این نمایشگاه بخاطر همکاری‌هایی که کرده‌اند سپاسگزاری کنم - همچنین از تمام خانمهای کتابدار این سه کتابخانه و خانم سرپرست کتابخانه شماره ۳ تهران برای همکاری‌های صمیمانه‌شان. مربی تئاتر رشت - کوچصفهان - لشت نشاء ابومسلم قاسمی

از پراک چکسلواکی

از نمایشگاه بین المللی کودکان لیدیس هفت دیپلم افتخار توسط هیئت داوران به کودکان عضو کتابخانه‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اعطاء گردیده است به نامهای زیر:

باقر ملکی - رضا شیخی - ستاره - ناظری - مصلح‌عبادی - اکبری - امنی اعضاء کتابخانه‌های تهران.

از همه یاران و همکاران و دیگر دوستان و آشنایان گرامی، که در آستانه‌ی دهمین سال بنیاد کانون، با فرستادن نامه و کارت تبریک و هدیه‌های شادی بخش‌شان، به من دلگرمی و امید بیشتر بخشیده‌اند، صمیمانه سپاسگزارم؛ و توفیق همه را آرزومندم.

لیلی امیراچمند

ملی نفت ایران، جمشید آموزگار وزیر کشور، مهرداد پهلبد وزیر فرهنگ و هنر و احمد هوشنگ شریفی وزیر آموزش و پرورش همراه بادیگراعضای هیات امنای کانون افتخار حضور داشتند.

جایزه بزرگ فستیوال جوانان کان

در فستیوال جوانان کان فیلم انتظار، ساخته‌ی امیر نادری محصول مرکز سینمایی کانون برنده جایزه بزرگ هیئت داور فستیوال گردید.

این فیلم به اتفاق آراء هیئت داوران برنده جایزه شناخته شد

انتظار یک فیلم رنگی ۳۵ میلی متری است و زمان آن ۳۰ دقیقه می‌باشد، این فیلم در نهمین فستیوال کانون به نمایش در آمده بود.

داستان فیلم زندگی پسر نوجوانی است که در یک شهر جنوبی ایران «بوشهر» نزد خاله‌اش زندگی می‌کند. او هرروز از خانه‌ی همسایه برای آنها کاسه‌ای یخ می‌گیرد اما هرگز چهره‌ی دختری را که بادستهای حنا بسته‌اش از لای در به او یخ می‌دهد نمی‌بیند و دیدن چهره‌ی صاحب دست تمام آرزوی او می‌شود.

پویه

پویه دومین نشریه‌ی بی‌سنت که از سوی مرکز آموزش نشر می‌یابد و در آن مباحث آموزشی ادبیات کودکان مطرح شده است، در این نشریه سهم مطالب و مقالات ایرانی نسبت به شماره پیش بیشتر شده است. توفیق بیشتر گرداندگان این نشریه را آرزومندیم.

گفت و گویی با دوست و همکار قدیمی

کنم، زندگی معنوی من اینجا بود - دست خالی شروعش کردیم.

- چه شد که شما کانون را یافتید، یا کانون شما را؟

- داستانی دارد، من چندسالی پازرس مدارس بودم، که کار نسبتاً ساده‌یی بود، در آن سال، یکی، از وزرای آموزش و پرورش هم‌تیمی کرد و ده کتابخانه عمومی برای مدارس درست کرد من داوطلبانه به کار سامان دادن به کتابخانه‌ها - پرداختم -

که کار بسیار دشواری بود، یعنی خردم را به قسمت امور مربوط به کتابخانه‌ها منتقل کردم و شروع به کار، چه کار پر دردسری! می‌دانید که کتابخانه‌های مدارس، یک قفسه بسته گردگرفته بود، به‌بچه‌ها کتابی نمی‌دادند که نکند پاره شود یا گم

شود - چون طبق «آئین‌نامه» نمی‌دانم چه.. کتاب هم جزو اموال مدرسه به حساب می‌آمد و اصلاً مساله استهلاک و از میان رفتن قسمتی از آن ضمن استفاده - مطرح نبود، و مسئولان مدرسه می‌ترسیدند که وقت حساب کتاب گم بشود! خلاصه... من در تلاش تهیه کتاب برای این کتابخانه‌ها بودم، به هر جا که امکان داشت

مراجعه می‌کردم (مثلاً بانگ‌صادرات) و کتاب می‌گرفتم تا اینکه یک روز مراجعه کردم به شرکت نفت در جواب نامه‌ای بشرکت نفت آقای دکتر اقبال یادآور شدند که شما به سرکارخانم لیلی جهان‌آرا (خانم امیر ارجمند) مراجعه کنید... اتفاقاً همان روز گویا شورای کتاب کودک جلسه‌یی داشت و من در آنجا با خانم امیر ارجمند معرفی

- سرکارخانم شهبابی، از صمیم دل خوشحالیم که شما را باز هم میان خودمان می‌بینیم، شما دوست و همکار قدیم همه‌ی ما هستید - وقتی که دور از کانون بودید، جایتان واقعاً خالی بود، وقتی خبر شدیم که به کانون برگشته‌اید، همه خوشحال شدیم و خیلی زود دوستان دور و نزدیک هم خبردار شدند و در چشم‌یکی از قدیمی - ترین‌شان که آمده بود از شما خبر بگیرد برق‌امیدی می‌درخشید، دیدار دوست و یار و یآوری قدیم...

برگشتن شما به کانون، از جهتی کار سختی بود برای شما - رها کردن همسر و فرزند، اینجا سرگردان خانه و زندگی شدن... بی‌شک عشق و علاقه‌ی به کار شما را به اینجا کشانده.

(خانم شهبابی، با همان حالت خودمانی، لبخندی می‌زند، که: ای بابا!...)

- راست می‌گویید، نه سال است که من با کانون زندگی کرده‌ام، با همه‌ی دوستان دیگر، از دل و جان تلاش کرده‌ایم، می‌دانید آخر آنوقت‌ها واقعاً انگیزه‌ی مادی چندانی نداشتیم - یعنی واقعاً انگیزه‌ی مادی نداشتیم، همه - از خانم امیر ارجمند تا کتابداران همه سخت‌کوش، دوست و همکار بودیم و سرشار از عشق به کار... این خاطره‌ها مرا دوباره به کانون کشاند، می‌دانید دوری از همسر و فرزند - که سال‌های سال با هم انس گرفته‌ایم، و عشق مادری... دوری خیلی سخت است اما، من همیشه فکر می‌کردم اینجا، باز میان دوستان قدیم کار

و آشنا شدم، ایشان پیشنهاد کردند بیایم کانون اینطوری بود که سرنوشت من و کانون یکی شد. آنوقت‌ها تازه کانون داشت شروع به کار می‌کرد، ما کتاب می‌خریدیم و می‌بردیم مدرسه‌ها خیلی ساده صندوق کتاب برمی - داشتیم و می‌بردیم به یک مدرسه روی میز می‌گذاشتیم و بچه‌ها می‌آمدند کتاب می‌گرفتند - هفته‌یی یک بار ما می‌رفتیم و کتاب امانت می‌دادیم و کتاب هفته پیش را پس می‌گرفتیم... و همه دسته‌جمعی - کار می‌کردیم، همه، خانم امیر ارجمند می‌آمدند و دیگر همکارهای معدوم‌مان... و این یک کار آزمایشی بود...

- کی به کانون آمدید؟
- آذر ۱۳۴۴ بود، من مامور خدمت وزارت آموزش و پرورش شدم به کانون، البته به‌خواست خانم امیر ارجمند و موافقت وزیر وقت.
- کار آزمایشی‌تان به کجا کشید؟

- ما ناحیه‌ی ده آموزش و پرورش (جنوب شهر) را برای کارهای آزمایشی‌مان انتخاب کردیم: کتابخانه‌های ثابت «برهن» و «عفاف» بود، و کتابخانه‌ی سیار: «نراقی» بهترین تجربه‌ی ما در کار کتابخانه سیار، بی‌شک در مدرسه‌ی «پرورش» (ناحیه‌ی ۷ آموزش و پرورش) بود - مدرسه‌یی که سه‌هزار دانش‌آموز (دو نوبتی) داشت. مدیر و ناظم و معلم - های مدرسه، صمیمانه با ما همکاری داشتند.

- گویا اولین اقدام در زمینه‌ی کتابخانه‌های عمومی کودکان، ساختمان کتابخانه مرکزی (پارک‌فرح) بود، و بعد فکر گسترش کتابخانه‌های کودک در جنوب شهر و شهرستانها پیش آمد؟

- پیش از اینکه کتابخانه مرکزی افتتاح شود، کانون سه تا کتابخانه درست کرده بود: کتابخانه شماره ۱، شماره ۲، شماره ۳، و

روز اولی که من آمدم کانون در خیابان ورزنده تنها کارمند کانون آقای اویس خدابخشی بود. وقتی کتابخانه‌های تهران زیاد شدند، خانم‌های پدر ایرانی - باغداساریان - شهیدی بازرس کتابخانه‌ها بودند و کتابخانه را اداره می‌کردند.

و بازرسان کتابخانه‌های شهرستانها آقایان زنده - خاموش - سامی - شهریاری بودند. اولین کتابخانه‌ی بسیار روستایی را در ده پورکان کرج یک خانم سپاهی دانش بطور داوطلب اداره می‌کرد، که متأسفانه اسمش را به‌خاطر ندارم.

- شما در آذر ۱۳۴۴، شروع کار کانون، به کانون پیوستید، سال‌هایی که «کانون» یک سازمان کوچک ناشناخته بود. چه شد که کانون، با دست‌خالی، اینهمه کار کرد؟

- دوستی، اعتقاد، همکاری، شوق... باور کنید که راز موفقیت کانون، همین‌ها بود. همه با شوق و شور کار می‌کردند، بی‌آنکه زیاد در بند منافع مادی کارشان باشند، آنها این دلگرمی را داشتند که اگر رفتاری برایشان پیش بیاید، و درد دلی داشته باشند، احساس همدردی هست، و همدلی... عشق به کار و ایمان به کار این روحیه صمیمی - رازپیشرفت کانون بود.

مهمترین عامل گسترش کار کانون، بی‌تردید، توجه خاص علیا- حضرت به کتابخانه‌های کانون، بخصوص، بوده است. علیاحضرت از همان آغاز کار کتابخانه‌ها اغلب بدون اطلاع از کتابخانه‌ها بازدید می‌فرمودند و ضمن گفتگو با کودکان و کتابداران، دستوراتی صادر می‌فرمودند. مثلاً به خاطر دارم که یک روز بدون اطلاع به کتابخانه‌ی شماره‌ی شش آن روزها تشریف آوردند - کتابخانه‌ی امروزی شماره شش در پارک بیسیم نجف‌آباد هنوز ساخته نشده بود و کانون ساختمان رخت‌کن پارک را، موقتاً برای کتابخانه تجهیز کرده بود...

کتابخانه بسیار... ما یک کتابخانه «تجربی» هم در ساختمان کوچک «اداره مرکزی» کانون داشتیم که چندان فعال نبود بیشتر به کار تجربی خودمان می‌آمد...

- کتابخانه بسیار چطور شکل گرفت؟

- دشوارترین کار ما، اداره‌ی کتابخانه‌ی بسیار بود اولین کتابخانه بسیار، اینطور شکل گرفت: شرکت واحد اتوبوس‌رانی تهران، یک اتوبوس به علیاحضرت هدیه کرد، و این اتوبوس در اختیار کانون قرار گرفت. خانم امیرارجمند - که می‌دانید رشته تحصیلی‌شان کتابشناسی و کتابداری کتابخانه‌های کودک است و ادبیات کودکان - طرح کتابخانه بسیار را دادند و اتوبوس، شکل کتابخانه بسیار را گرفت: قفسه‌بندی شد و آماده‌ی کتاب‌رسانی... اما کار کتابخانه بسیار خیلی دشوار بود. می‌دانید که هر کار تازه‌ی با برخوردها و عکس‌العمل‌های پیش‌بینی نشده روبرو می‌شود. «حاجی حاتم» اولین راننده کتابخانه بسیار ماست - نام او را همه همکاران کانون به حرمت یاد می‌کنند. او هم، مثل همه‌ی شروع‌کنندگان کار خیلی زحمت کشید، همیشه در کنار ما و با ما بود.

کتابخانه‌های بسیار مشکلات زیادی داشت: برخوردها، ناباوریه‌ها، و عکس‌العمل‌ها... اما باز هم جادارد که از مدیر و آموزگاران مدرسه‌ی «پرورش» که صمیمانه با ما همکاری داشتند، با حق‌شناسی یاد کنیم. یاد آنهایی که در آغاز کار، کانون را یاری دادند، به‌خیر: خانم همزه‌هدی، آقایان کامران‌دیبا و احسان‌یارشاطر.

در آنجا بود که علیاحضرت مقرر فرمودند که بچه‌ها را به بازدید از جاذبه‌های فرهنگی و مراکز صنعتی ببریم - به این شکل بود که علیا- حضرت حتی در ابتکار برنامه‌ها، سهمی موثر ادا می‌فرمودند و کانون را، مرحله به مرحله، راهنمایی تشویق کننده بودند.

- همه می‌دانند که کتابداران کتابخانه‌های کانون از فعالترین و زحمت‌کشترین همکاران ما هستند... کارشان خیلی حساس است، هم اعصاب قوی می‌خواهد هم عشق به کار، و هم دانش و بینش، که از مطالعه و تجربه می‌زاید. در گذشته اینهمه، چگونه حاصل می‌شد؟

- امکان تماس نزدیک، گفت‌وگو با تک‌تک کتابداران و نظارت کافی بود هم شخص خانم امیر ارجمند وقت داشتند که به کتابخانه‌ها سر بزنند، با کتابدارها صحبت کنند، و هم ایشان یکی از تربیت‌کنندگان کلاس کتابداران کانون بودند... این هم یکی از راههای آشنایی کتابدارها و مشکلاتشان بود. از لحاظ آموزش کلاس‌های کتابداری کانون توانست یک گروه باتجربه کتابدار تربیت کند. آنوقت‌ها خود خانم امیرارجمند ناچار بودند که حتی کتابها را هم فیش کنند تا پس از آماده‌سازی، به کتابخانه فرستاده شود - چون کسی را نداشتیم برای این نوع کارهای فنی کتابداری. اما حالا کتابدارهای ورزیده‌ای در کار تدوین فیش و آماده‌سازی کتاب داریم... جز اینها کتابدارها موظف بودند ماهی دو کتاب بخوانند و خلاصه نویسی کنند، این بقیه در صفحه ۱۵

من از اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ تاریخ را در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شروع کردم و از پانزدهم مهر ماه همان سال در کتابخانه‌ی سیار شماره یک مشغول به کار شدم. قبل از من، خانم تهرانی و خانم عالیخانی کتابخانه‌ی سیار را اداره می‌کردند.

شکل کار در کتابخانه‌ی سیار به این صورت است که هر ساله، از طرف سرپرست امور کتابخانه‌ها، فهرست مدارس که باید در عرض آنسال از کتابخانه‌ی سیار، کتاب به امانت بگیرند، قبلاً مشخص می‌شود و هر سال از پانزدهم مهر ماه فعالیت کتابخانه‌ی سیار در مدارس شروع می‌گردد. کتابخانه موظف است هر روز به دو تا سه مدرسه مراجعه کند. امانت دادن کتاب به این نحو صورت می‌گیرد: معلمان کلاسهای اول و دوم هر دبستان به کتابخانه می‌آیند و برای کودکان کلاس خود، ده تا پانزده جلد کتاب مصور انتخاب می‌کنند تا در ساعات مطالعه برای آنان داستان-سرایی کنند. از کلاس سوم و چهارم و پنجم، به ترتیب پ از هر کلاس، با مربی‌شان به کتابخانه می‌آیند و با راهنمایی کتابداران، کتابهای مورد علاقه‌ی خود را انتخاب می‌کنند پس از انتخاب کتاب، در کارت مشخصات کتاب، نام مربی و کلاس انتخاب کننده را ضبط می‌کنیم و چون مدت امانت دادن کتاب به مدارس یک ماه است در ورقه‌ی بازگشت کتاب‌ها مهر یکماه بعد را قید می‌کنیم. بعد از این که دانش‌آموزان هر کلاس کتاب خود را انتخاب کردند و به کلاس بازگشتند از مربی آنها می‌خواهیم که اسم هر شاگرد و کتاب انتخابی‌شان را در دفتری ثبت کند، و چون در پایان یک ماه، کلیه‌ی دانش‌آموزان یک دبستان باید کتاب‌هایی را که به امانت گرفته‌اند مطالعه کرده باشند، از مربی کودکان آن دبستان می‌خواهیم که بعد از ده روز

آشنائی با يك همكار

کتابها را از گروه اول گرفته و به گروه دوم تحویل بدهد و همین‌طور در پایان روز بیستم به گروه سوم - البته سعی ما بر این است که حتماً در ماه بعد انتخاب کتاب را به گروه دوم واگذار کنیم تا همیشه سلیقه و ذوق یک گروه از دانش‌آموزان بدیگران تحمیل نشود. بعد از انتخاب کتاب

توسط دانش‌آموزان، تاریخ مراجعه‌ی کتابخانه به دبستان را در ورقه‌ای قید می‌کنیم و از مسئول آن دبستان می‌خواهیم که یک روز قبل از مراجعه‌ی ما، کتابها را در دفتر دبستان آماده کند تا به مجرد رسیدن کتابخانه به دبستان، کتابها را به ما برگردانند. بعد از تحویل کتابها، کارت کتابهای تحویل گرفته شده از دبستان مورد نظر را از قفسه بیرون می‌آوریم و در کتابها می‌گذاریم و کتابها را برای استفاده مجدد آماده می‌کنیم. اگر کتابی به کتابخانه بازگشت نشد - چون قبلاً اسم کلاس و اسم مربی در کارت مشخص شده - لیستی از کتابهای بازگشت نشده به مسئول می‌دهیم تا ماه بعد آنها را بماندگارند. در حال حاضر، کتابخانه‌ی سیار شماره یک، در چهل دبستان و مدرسه‌ی راهنمایی سه سازمان تربیتی، و هفت بیمارستان فعالیت می‌کند. در بیمارستان‌ها، مددکاران اجتماعی کار انتخاب کتاب را برای کودکان بیمار به عهده دارند. ما هر ماه تعدادی کتاب در اختیار مددکاران می‌گذاریم تا به کودکان علاقمند به مطالعه امانت بدهند. چون امکان دارد به میکروب آلوده شود، قبل از استفاده‌ی مجدد، آنها را استریل می‌کنیم. بطورکلی طی هفت سالی که در کتابخانه سیار فعالیت کرده‌ام، همیشه با علاقه‌ی شدید کودکان و نوجوانان علاقمند به مطالعه - که امکان خرید حتی یک کتاب کم بها را نداشته‌اند - مواجه بوده‌ام... کلیه مسئولان دبستانها و بیمارستانها همیشه، صمیمانه‌ترین سپاس خود را از کارگزاران کانون اعلام می‌کنند. در پایان این گزارش کوتاه خود را موظف می‌دانم که از فعالیت صمیمانه‌ی آقای رحمانی نژاد که در طی این مدت عهده‌دار رانندگی کتابخانه سیار بوده‌اند، تشکر کنم.

فریده پزشکیان

کانون در آستانه‌ی دهمین سال!

فرانسه، چکسلواکی، سنگاپور، اندونزی، پاکستان، چین، شوروی، مصر، ترکیه و ایتالیا.

کتابخانه‌های تهران

۱- در کلیه کتابخانه‌ها نشریه‌های دیواری، جهت معرفی فعالیت‌های نه ساله‌ی کانون، تهیه و نصب شد.

۲- نمایشگاهی از کتابها و صفحه‌های منتشر شده‌ی کانون آماده بازدید مراجعان بود. این نمایشگاه‌ها علاوه بر اینکه مورد بازدید اعضای قرار می‌گرفت، به علت اینکه امکان آشنایی اولیاء اعضا و مدیران و آموزگاران را فراهم می‌کرد، مورد توجه فراوان بود.

۳- نمایشگاهی از نقاشی‌های اعضای هر کتابخانه در همان کتابخانه دایر بود.

۴- نمایشگاه نقاشی جهانی که در موزه مردم-شناسی تشکیل شده بود، و همینطور برنامه‌ی موسیقی و نمایش فیلم ۸ میلیمتری، مورد بازدید ۶۲۶ نفر از اعضای کتابخانه‌های تهران قرار گرفت.

۵- از نمایشگاه کتابها و نقاشی‌های کتابسای سازمان انتشارات کانون که در تالار کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران برپا بود، ۸۹۳ نفر از اعضای کتابخانه‌های تهران بازدید کردند.

۶- با اهمیت‌ترین کاری که در کتابخانه‌های تهران صورت گرفت، دعوت از اولیاء اعضا بود که از نزدیک با کتابخانه‌ها و کانون و فعالیت‌های آن آشنا شدند. این برنامه با استقبال فوق‌العاده‌ی پدران و مادران مواجه شد.

۷- در روزهایی که کتابخانه‌ها برنامه‌ی آموزش موسیقی و آموزش فیلم سازی داشتند، به جای آموزش، برای بچه‌ها یا اولیاء آنان و یا مدیران و آموزگاران کنسرت دادند و یا فیلم‌های ۸ میلیمتری یا ۱۶ میلیمتری نمایش داده شد.

۸- دعوت از مدیران و آموزگاران، یکی دیگر از برنامه‌هایی بود که سبب آشنایی نزدیک گروهی دیگر بود.

۹- پوستره‌های دهمین سال در مدارس و محله‌های اطراف کتابخانه‌ها توزیع شد. آگوشش داشتیم که اعضای کتابخانه‌ها در این کار مشارکت داشته باشند و تا اندازه‌ی زیادی موفق هم بودیم.

۱۰- مدالهایی که اعضای کلاسهای نقاشی از

به مناسبت آغاز دهمین سال کوشش‌های کانون برای پرورش فکری کودکان و نوجوانان ایران، کلیه‌ی قسمت‌های کانون در سطحی گسترده به معرفی اقدامات خود پرداختند و علاوه بر برنامه‌هایی که توسط اعضا کانون به اجرا درآمد، سازمان رادیو تلویزیون ایران نیز برنامه‌های کوناگون خود، به تفصیل به معرفی کوشش‌های کانون پرداخت و علاوه بر پخش فیلم‌ها و صفحه‌های تهیه شده توسط کانون و برنامه‌های مختلفی که توسط اعضا کتابخانه‌ها ترتیب یافته بود مصاحبه‌هایی نیز با مسئولان قسمت‌های مختلف کانون تهیه و پخش کرد.

روزنامه‌های اطلاعات، آیندگان و مردم و مجله‌های تماشا و پیک نیز صفحاتی را به ارائه‌ی کوشش‌های کانون اختصاص دادند که بدینوسیله از این قدردانی‌ها سپاسگزاری می‌کنیم و کوشش‌های فرهنگی آنان را می‌ستاییم.

در اینجا خلاصه‌ای از فعالیت‌های قسمت‌های مختلف کانون به اطلاع می‌رسد:

روابط عمومی:

بخش روابط عمومی علاوه بر تماس با مسئولان مطبوعاتی و خبرگزاری‌ها در مورد انعکاس برنامه‌هایی که در هفته‌ی کانون تهیه دیده شده بود و همکاری‌های لازم در اجرای برنامه‌های قسمت‌های مختلف کانون، اقدامات زیر را انجام داد:

۱- پخش کارت پستال‌های تهیه شده از کارهای نقاشی کودکان کتابخانه‌های کانون.

۲- پخش ده هزار پوستر تهیه شده توسط قسمت گرافیک کانون مربوط به نمایشگاه گرافیک و نقاشی و آموزش فیلم‌سازی و موسیقی و کتاب و صفحه و فیلم استریپ و نمایشگاه نقاشی و دهمین سال فعالیت‌های کانون در نقاط مختلف شهر و موسسات آموزشی کشور و بانک‌ها و سازمان‌ها و موسسات مختلف.

۳- پخش پوسترهای لاتین در آژانس‌های مسافرتی ایران و شعب آن‌ها در خارج از کشور.

ارسال کتاب، پوستر، صفحه و کاتاگوسگ و بروشور به اداره‌ی روابط فرهنگی وزارت امور خارجه برای تشکیل نمایشگاه‌هایی از کوشش‌های کانون در کشورهای استرالیا، ژاپن، هندوستان، مالزی، برزیل،

نمایشگاه ترکیه برده بودند (دو طلا و دو نقره) مجدداً در مدارس آنان و در کتابخانه‌ها با حضور اولیاء آنان و آموزگاران آنان اهداء شد، که بچه‌های دیگر به عضویت در کتابخانه‌ها تشویق بشوند.

۱۱- مطالبی که جراید به مناسبت آغاز دهمین سال فعالیتها منتشر می‌کردند، تقریباً در کلیه کتابخانه‌ها بدیوار زده شد تا مورد استفاده مراجعان قرار بگیرد.

۱۲- چندین کتابخانه، از دست اندر کاران مسایل فرهنگی کودکان و نوجوانان، مثلاً نویسندگان، فیلم‌سازان و نقاشان دعوت کردند که برای بچه‌ها در مورد زندگی و آثارشان سخن بگویند. این برنامه‌ها از مدتی قبل تدارک شده بود و اعضاء اگر فرد دعوت شده نویسنده بود با نوشته‌هایش، و اگر فیلم‌ساز بود با فیلم‌هایش آشنا شدند.

۱۳- کتابداران به همراه اعضاء، برای نصب پوستره‌های کانون به مدارس مراجعه کردند. در تکمیل این برنامه دیپلم‌های «کتاب در تابستان» به برندگان آنها داده شد.

۱۴- نکته قابل توجه در برنامه‌های این هفته این بود که دعوت از پدران و مادران و سایر بستگان مراجعان در موارد پیشماری، مشکلات کتابخانه‌ها را حل کرد. مثلاً در کتابخانه‌ای چند نفر از دعوت شدگان، از کار کانون در انتشار کتاب «بچه چطور دنیا می‌آید» کله کردند و کتابداران متقابلاً با آنان به گفتگو نشستند و هدف کانون را از چنین کاری توجیه کردند و اینکه واقعیت را باید به بچه‌ها آموخت و در این کار پدران و مادران باید با کانون همراهی کنند. با موفقیتی که برنامه‌ی دعوت از اولیاء همراه داشته است، این برنامه را بطور مستمر ادامه خواهیم داد.

کتابخانه‌های شهرستان

۱- در ۷۵ کتابخانه کودک شهرستان جشن‌هایی ترتیب یافت که در آن از فرماندار و سایر مقامات شهری دعوت به عمل آمده و در هفته برگزاری مراسم اولیای اعضاء از کتابخانه‌ها بازدید کردند. در این مراسم پیام علیاحضرت شهبانوی ایران به مناسبت دهمین سال آغاز کار کانون قرائت شد.

۲- پوستره‌های ویژه آغاز دهمین سال فعالیت در مراکز اجتماع این شهرها نصب شد.

۳- گشایش و آغاز به کار کتابخانه‌های جدید کانون در لاهیجان، کرمانشاه، سنندج و اردستان.

۴- در شهرهایی که دارای فرستنده رادیو و تلویزیون بودند از کتابخانه‌ها و برنامه‌هایشان فیلم برداری و گزارش تهیه و پخش شد و در مراکز رادیو و تلویزیون گیلان و مازندران، اصفهان، زاهدان و مشهد مصاحبه توسط کارکنان کانون انجام یافت.

۵- ۹۵ نمایشگاه از انتشارات گوناگون کانون نظیر صفحه، کتاب، پوستر در شهرها تشکیل شد. در ۱۵ شهر بزرگ غرفه‌های فروش کتاب و صفحه برپا شد. غالب این نمایشگاهها توسط مقامات استان و شهرستان افتتاح و مورد بازدید قرار گرفت. در این نمایشگاهها برای آشنایی بیشتر مردم با کانون، کتابداران و مربیان هنری و برخی اعضاء فعالیت داشتند و در طول هفته کتابداران طبق برنامه تنظیم شده به مدارس مراجعه و دانش‌آموزان را با کیفیت کار کانون آشنا ساختند.

۶- به کمک اعضاء از جانب کتابخانه‌های شهرستانها غرفه‌ها و ویترین‌های مخصوص در مدارس تشکیل شد که کارهای دیواری کتابخانه‌ها، همراه با نمایشگاهی کوچک از کتاب و صفحه و پوستر ارائه گردید.

۷- در مطبوعات محلی خبرهای مربوط منعکس گردید.

۸- درسی کتابخانه شهرستان کنسرت‌های موسیقی از جانب گروه‌های موسیقی اجرا و در طول روزهای مراسم در مدارس شهری این کنسرتها برگزار شد.

۹- در همه کتابخانه‌ها نمایشگاههای نقاشی و در ده کتابخانه خراسان، مازندران و همدان نمایشگاههای کارهای گلی و باتیک تشکیل شد.

۱۰- در ۷۰ کتابخانه شهرستان برنامه‌های تاتری انجام و در مراسم ویژه برای مدارس در روزهای بیست و چهارم تا بیست و هشتم آذرماه نمایشنامه‌هایی اجرا شد.

۱۱- فیلم‌های ساخته‌ی کانون در مرکز سینمایی در روزهای مختلف مراسم برای دانش‌آموزان عضو در کتابخانه و دانش‌آموزان غیرعضو در مدارس به نمایش درآمد و در برخی شهرها پافراتر گزاشده و فستیوالی از فیلمها ترتیب داده شد. برای مثال در کرمان یکی از سینماها سانسهای یکروز را در اختیار کانون قرار داد که تماشاگران زیادی از فیلم‌های کانون دیدن کردند. در مجموع با کوشش دو بیست و بیست نفر کتابدار، شصت و پنج نفر مربی هنری، و سایر کارکنان کتابخانه‌ها و دفاتر منطقه‌های کانون در استانها، کمک‌های شایسته استانداری و فرمانداریها، مراکز رادیو و تلویزیون و مطبوعات و سایر مراکز و سازمانها کار کانون به بهترین نحو در شهرستانها شناسانده شد و یقیناً نتایج نیکوی آن به صورت استقبال بیشتر دانش‌آموزان از کتابخانه‌ها و کمک سازمانها به کتابخانه‌ها بهزودی عیان خواهد شد.

کتابخانه‌های روستایی

۱- معرفی فعالیت‌های کتابخانه روستایی در ۱۷ واحد سیار توسط کتابرسانان روستایی و اجرای برنامه‌های سخنرانی در مراکز آموزش مربیان روستایی.

از مجموعه‌ی «راهنمایی برای آموزش هنرهای تجسمی»

چاپ دستی

یکی از شعبه‌های هنرهای تجسمی که امروزه گسترش فراوان پیدا کرده است چاپ دستی است. گرچه این هنر در روم یا مصر باستان معمول بوده است. بویژه مردمان قدیم با استفاده از الگوهای سنتی کاشی‌های خودشان دست به تهیه چنین چاپهایی زده‌اند. با این وصف نمی‌توان گفت که چاپ دستی از قدیمی‌ترین انواع نگارگری است.

البته انواع استوانه‌های نقش دار که مصریان قدیم برای چنین منظوری بکار می‌برده‌اند، برای ما خالی از لطف نیست. با اینکه با اختراع کاغذ بشر توانست در این زمینه قدمهای تازه‌ای بردارد ولی نمی‌توان پیشرفت آن را به پیشرفت صنعت کاغذسازی محدود کرد. بویژه در - طول صدها سال که باشیوه‌های سنتی در جوامع مختلف به صورت‌های متفاوتی عرضه شده است اکنون که روشهای کارکردن و نیز ابزار کار - از قبیل آبرنگ (تم‌پرا) و وسایل مناسب برای حکاکی بیشتر در دسترس می‌باشند، چاپ دستی خیلی پیشرفت کرده است و راههای متفاوتی برای هنرآموزان خردسال وجود دارد.

- ★ چاپ دستی
- ★ چاپ دستی با استفاده از سیب‌زمینی و یا هویج
- ★ چاپ دستی با استفاده از خمیرهای مجسمه‌سازی
- ★ چاپ دستی با استفاده از لاستیک اتومبیل
- ★ چاپ دستی با استفاده از (کاغذ اس‌تن‌سمل)
- ★ ساختن بالشتک برای چاپ دستی

به همت مرکز نقاشی کانون در کتابخانه‌ی مرکزی تدارک چاپ دستی شروع شده و وسایل لازم در اختیار هنرآموزان قرار گرفته است. امید می‌رود برای ایام عید نوروز کارتهای تبریک در این مرکز بدست کودکان و نوجوانان به چاپ رسد.

مقاله‌ی زیر از کتاب MEANING IN CRAFTS

ترجمه شده آگاهیهای مفیدی را در باره‌ی «چاپ دستی» در اختیار می‌گذارد.

چاپ دستی با استفاده از خمیرهای مجسمه سازی

یکی از بهترین و ساده ترین انواع چاپ های دستی استفاده از خمیرهای مجسمه سازی است. این خمیرها که قابلیت شکل پذیری فراوانی دارند معمولا به اسم (پلاستیکی سی نس) به فروش می رسند. برای شروع کار باید نخست خمیر را به سطح صاف تبدیل نمائید. سپس بوسیله سنجاق و یا میخ و یا خودکار و یا هر وسیله دیگری که فکر می کنید برای کار جالب است نقش های مورد نظر را در روی سطوح صاف خمیر ایجاد کنید این اشکال می توانند گل و گیاه و دزخت، و یا اندام انسان و یا حیوان و هر چیز دیگری باشند. البته این روش بعلت دقیق بودن بر دیگر روشها برتری دارد. رنگ مورد نظر مثلا مرکب چاپ و یا تمپر را می توانید بروی يك سطح لاستیکی مانند (لی نولتوم) بگسترانید. یا بجای آن می توانید از بالشتک استفاده نمائید به این ترتیب که طرح آماده شده را بروی صفحه رنگی لاستیکی و یا بالشتک قرار دهید و سپس آنرا بروی کاغذ منتقل کنید. از جوهرهای (استامپ) نیز می توان استفاده کرد. هنرآموزان عزیز باید توجه داشته باشند که حتما زیر - دستی مناسبی برای قرار دادن زیر کاغذ تهیه نمایند. برای این منظور می توانند از چند ورق کاغذ یکاھی نرم و یا روزنامه که روی هم قرار گرفته است استفاده کنند.

چاپ دستی با استفاده از لاستیک اتومبیل

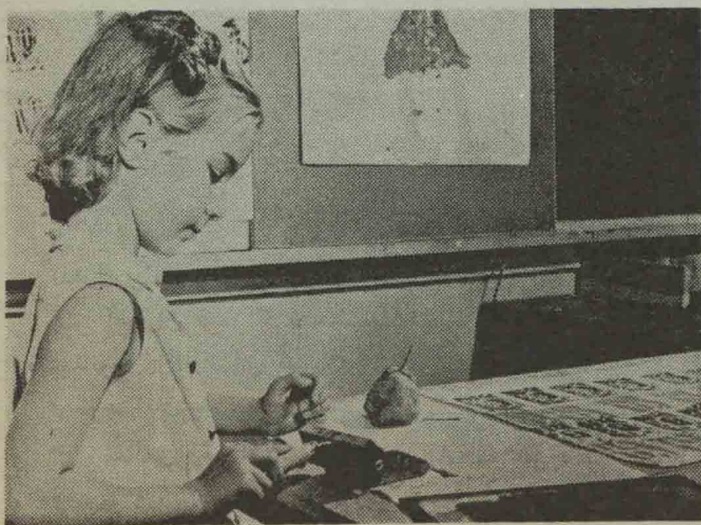
استفاده از لاستیکهای کهنه اتومبیل و یا موتور (لاستیک تویی اتومبیل) در چاپ دستی بیشتر برای کارهای دقیق است. هنرآموزان برای آغاز به کار باید مقداری لاستیک کهنه اتومبیل فراهم سازند. نخست طرح مورد نظر را با گچ بروی لاستیک بکشند. سپس تعدادی از لاستیکها را که به اندازه های مناسب تهیه شده اند و نیز قسمتهای اضافی که طرح را در بر نمی گیرند و

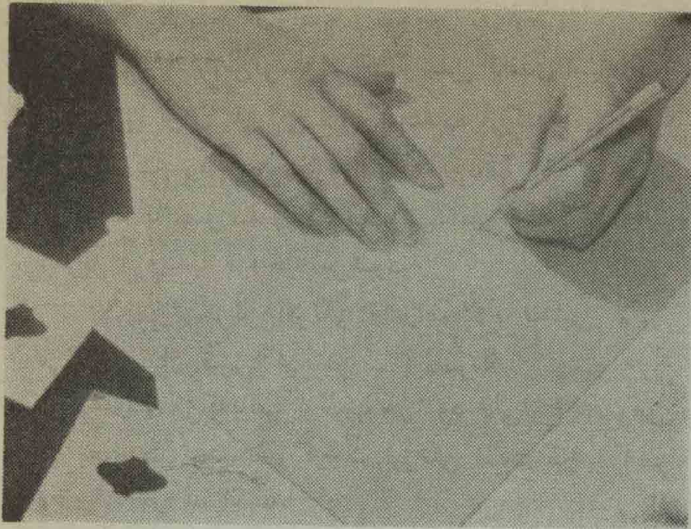
چه بسا دیده شده است که کودکان از بازی کردن با گل نقش های زیبایی آفریده اند. در سواحل دریا از این گونه هنر آفرینی فراوان دیده ایم. - بچه ها با پاهایشان، با چوب دستی در میان شن های نم دار سواحل به سادگی توانسته اند کارهای جالبی بکنند. کودکان می توانند نقش های متفاوتی را که مورد علاقه آنان است، بصورت های متفاوت و هماهنگ در صفحه کاغذ تکرار کرده و ریت های زیبایی ایجاد کنند. ممکن است کودکان نقش های زیادی را بروی هم تکرار کرده و به این وسیله نقاشی پرکاری را چاپ کنند. هنرآموزان عزیز باید بدانند که صرفا يك مقلد نباشد بلکه خودشان طرح های زیبایی بیافرینند. اکنون با انواع مختلف چاپ دستی آشنا خواهید شد.

چاپ دستی با استفاده از سیب زمینی و یا هویج

سیب زمینی یا هویج از چیزهای مورد لزوم برای شروع کار است. هنرآموزان می توانند نخست مثلا سیب زمینی را از وسط نصف کنند. و دو سطح صاف بوجود بیاورند بعد از این عمل بوسیله يك چاقو یا قلم تراش نوک تیز هر نوع نقشی را که مورد پسند آنان است، بر روی سیب زمینی حک نمایند. این آزمایش بویژه برای خردسالان مناسبتر است. آنها می توانند با کنار هم قرار دادن و تکرار، نقش های جالبی عرضه کنند. حال که کار حکاکی به پایان رسید با استفاده از مهر زیبایی که در اختیار دارند و نیز با استفاده از بالشتک که ساختن آن نیز شرح داده خواهد شد می توانند طرح های رنگی خوبی چاپ کنند. بعد از استفاده از هر رنگ می توانند مهر را کاملا شسته و سپس با رنگ دیگری کار را شروع کنند و طرح را بروی کاغذ یا سطح مورد نظر برگردانند. چنانچه هنرآموزان عزیز در این زمینه کار و تمرین کنند امکانات بیشتری بدست خواهند آورد.

بوسیله قیچی بریده شده‌اند باید بروی قطعات چوبی بچسبانند تا مپرخوبی تهیه شود. با استفاده از بالشتک یا سطوح صاف آغشته به رنگ تم پر طرحها را بروی کاغذ انتقال دهند.

چاپ دستی با استفاده از (کاغذ اس تن سل)

هم اکنون طریق دیگری چاپ دستی بیان خواهد شد. نخست لازم است وسایل کار را که عبارتند از کاغذ اس تن سل، قیچی، گچ رنگی قلم موئی و چاقوی نوک تیز یا تیغ می باشد فراهم سازید. برای سهولت کار بهتر است ابتدا کاغذ اس تن سل را به قطعات کوچکتری تقسیم نمائید. و در قسمت وسط هر یک از این کاغذهای آماده شده نقش مورد نظر خود را بوسیله تیغ و یا چاقو یا، قیچی در آورید. اگر نقش بریده شده یکپارچه باشد کار با سرعت بیشتری انجام می گیرد. برای شروع کار اولاً یک قطعه پارچه نرم یا پنبه، را در گچ رنگی آغشته نمائید و سپس آنرا بروی نقش بریده شده که آن نیز بر روی صفحه مورد نظر قرار گرفته است بکشید. جهت کشیدن پنبه باید از حاشیه طرح بطرف داخل آن باشد بعد از انجام این کار با آبرنگ (تم پرا) که آنرا نیز در روی تخته رنگ گرفته‌اید و مانند شکل سه می باشد. با قلم موئی بروی طرحهای بریده شده بکشید تا طرح بروی سطح کاغذ چاپ شود.

اگر این طرحها بطور منظم و هماهنگ و بصورت ردیفهای چندتایی در طول و یا عرض کاغذ و بارنگهای مختلف چاپ شود نتیجه رضایتبخش خواهد شد. این روش چاپ دستی برای هر سنی مناسب است و با آن می توان کارهای متفاوتی چه کوچک و چه بزرگ را انجام داد. توضیح - در این شیوه که با کاغذ اس تن سل کار می شود. به جای گچ رنگی میتوان از مدادهای پاستل روغنی یا مدادهای شمعی استفاده کرد. این طریقه حتی برای چاپ روی پارچه نیز جالب توجه است. بشرطی که سطح پارچه مورد نظر قبلاً بوسیله اطو صاف شده باشد. برای اینکه نقش چاپ شده بروی پارچه و یا کاغذ ثابت بماند با اطوی گرم - اگر اطوهای کوچک برقی

باشد بهتر است - بروی آن بکشید تا با ذوب شدن رنگ نقش با دوامتر شود. از رنگهای متفاوت و گوناگون نیز بهتر است استفاده شود.

ساختن بالشتک برای چاپ دستی

در راههای گوناگونی که برای چاپ دستی ذکر شد استفاده از بالشتک کاملاً ضروری به نظر می رسد و به همین جهت هم اکنون طرز ساختن آنرا شرح می دهیم: برای ساختن بالشتک در حدود ۲۰ برگ کاغذ کاهی و یا کاغذ روزنامه به اندازه‌های مساوی مثلاً ۲۰ × ۳۰ سانتی متر تهیه نموده و سپس آنها را بروی هم بطور مرتب قرار دهید. سپس کاغذها را با آب کاملاً تر کرده بطوریکه اشباع شوند. بعد از این عمل هر نوع پودر رنگی را که برای کارتان مناسب می دانید بروی سطح کاغذ بپاشید و با نوک انگشتان پودر رنگی را بروی سراسر سطح کاغذ پراکنده سازید. این عمل را آنقدر ادامه دهید تا سطح کاغذ بطور کامل از پودر رنگی و آب آغشته گردد. بعد از پایان این عمل می توانید از بالشتک استفاده کنید. برای هر یک از رنگها می توانید بالشتکهای متفاوتی بسازید و یا اینکه ورقه‌های روی بالشتک را برای هر رنگ عوض نمائید. با استفاده از این وسیله مناسب می توان کارهای جالبی را از قبیل پرده‌های دیواری، کارت تبریک، روزنامه‌های دیواری یا آفیش، به مرحله عمل در آورد.

۱- کاغذ اس تنسل - کاغذ اسل کاغذی است که در مدارس برای پلی کپی از آن استفاده می کنند می توانید آنها را کتابفروشی ها خریداری نمائید.

۲- کاتریا (کارد برش) معمولا در لوازم تحریر فروشها فروخته می شود.

۳- تم پر- هر نوع آبرنگی را در اصطلاح نقاشی تم پر می گویند. از قبیل گوهاش - آبرنگهای معمولی و پودرهای رنگی که با آب ترکیب می شود ولی نوع بخصوص آن بصورت تیوبهای کوچک آبرنگی است که به اسم (تم پرا) معروف است.

۱- چنانکه در عکس شماره ۱ دیده می شود استفاده از مهر ساخته شده بوسیله سیب زمینی نقش های زیبایی را ایجاد کرده است.

۲- چنانکه در عکس شماره ۲ دیده می شود نمونه هایی از چاپ دستی است که با استفاده از خمیرهای پلاستیکی بمرحله عمل درآمده است.

۳- در سمت چپ تصویر نخست طرحها روی کاغذ استنسل بوسیله ابزار تیزی بریده شده است. و در طرف راست تصویر بعد از يك سری آزمایشات اشکال مختلف بعد از اینکه در کنار هم قرار گرفته اند ریتم خوبی ایجاد کرده اند.

- ۲- ارسال پوستره‌های منتشره و پخش در روستا-های تحت پوشش.
- ۳- توزیع کارنامه ویژه دهمین سالگرد فعالیت‌های کانون در کتابخانه‌های روستایی.
- ۴- توزیع شماره مخصوص جرایدی که در مورد کانون مطالبی منعکس کرده‌اند در واحدهای سیار روستایی.
- ۵- تهیه مقدمات برپاداری کتابخانه‌های سیار دشت قزوین با وسیله نقلیه جدید.
- ۶- تدارک کتاب‌رسانی مناطق سیستان و بلوچستان - خوزستان - کرمانشاه - گرگان و دشت (با وسیله نقلیه جدید) - کهگیلویه و بویر احمدی - تبریز - سبزوار.
- ۷- تهیه مقدمات معرفی ۲۰ نفر از بهترین نویسندگان قصه‌های کودکان روستایی به دفتر مخصوص علیاحضرت شهبانوی ایران با بررسی آثارشان.

انتشارات

- ۱- برگزاری نمایشگاهی از اصل نقاشی‌های کتاب‌ها و کلیه کتابهای کانون در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، با همکاری قسمت گرافیک کانون.
- ۲- نشریه شماره‌ی مخصوص کارنامه کانون متضمن کلیه فعالیت‌های قسمت‌های مختلف کانون.
- ۳- مصاحبه با نویسندگان روزنامه‌ها درباره هدف-های سازمان انتشارات کانون.
- ۴- مصاحبه در رادیو و تلویزیون ایران به مناسبت دهمین سالگرد کانون و معرفی کتابها.
- ۵- نشر کتاب‌های «وقتی که من بچه بودم» و «گل‌های پارچه» به مناسبت دهمین سال کوشش‌های کانون با چاپ آرم مخصوص.

مرکز تئاتر

- ۱- اجرای نمایش‌نامه در کتابخانه‌های شماره ۲ - ۹-۱۵ با تعداد مجموعاً ۴۰۰ نفر.
- ۲- ضبط رادیویی نمایش‌نامه ترب در محل اداره رادیو.
- ۳- مصاحبه با روزنامه‌های مردم - اطلاعات.
- ۴- فیلم‌برداری از اجرای نمایش‌نامه «حادثه‌ای در شهر عروسکی» در اتومبیل سیار تئاتر در پارک نارمک (برای تلویزیون).
- ۵- فیلم‌برداری از نمایش‌نامه ترب برای تلویزیون.

قسمت نقاشی

- ۱- تشکیل نمایشگاه بین‌المللی کودکان با شرکت کشورهای چکسلواکی - ایتالیا - استرالیا - سوریه - اسپانیا - افغانستان - پاکستان - نیجریه - عراق -

و ایران در محل تالار جدید موزه از تاریخ ۲۴ تا ۲۸ آذر و اعطای جوایز برندگان مسابقه نقاشی کودکان در نمایشگاه ترکیه توسط والا حضرت شاهدخت لیلی پهلوی.

- ۲- تهیه پوستر برای نمایشگاه و همچنین تهیه ۱۰ نمونه از کارهای نقاشی کودکان برای چاپ کارت پستال.
- ۳- تشکیل نمایشگاه نقاشی‌های مربوطه به موضوع تئاتر در کتابخانه شماره ۳ از کارهای کودکان کتابخانه‌های کانون.
- ۴- تشکیل نمایشگاه نقاشی در شهرستانها در محل یکی از کتابخانه‌ها و همچنین تشکیل نمایشگاه ویژه از فعالیت جدید به‌عنوان (برجسته کاری) (ویژوال دیزاین) به‌شیوه کودکان در افتتاح کتابخانه کرمانشاه و برنامه‌های ویژه‌ای نیز در کاخ جوانان و کتابخانه کودک رشت و لاهیجان از نمایشگاه نقاشی روی تم سرزمین گیلان شامل: هفته بازار - شالیکاری - ماهی-گیری و غیره.

دفتر فنی

- ۱- کتابخانه‌های قزوین - اراک - یزد - شاهرود - کرمانشاه - سنندج - لاهیجان - گناباد - بابائیان (۱۵) - زعفرانیه (۱۶) - چهارصد دستگاه (۲۲) - اردستان افتتاح شد.
- کتابخانه‌های سمنان - دامغان - مشهد - طبس - کرمانشاه شماره ۱ - شماره ۱۰ تهران - نیاوران (۱۳) - باغشاه (۳) - فرح‌آباد (۹۱) - ۳ کتابخانه در اصفهان - (همايونشهر - نجف‌آباد - شهرکرد) و امامزاده حسن تعمیر شد.
- کتابخانه شماره ۱۰ - ۱۷ - ۱۸ - اهواز شماره ۲ دامغان - چالوس - قم - بندرعباس - در دست توسعه قرار گرفت.

مرکز تهیه صفحه

- ۱- پخش منتخبی از صفحات کانون در برنامه‌های: کودک و چشم‌انداز رادیو.
- ۲- تهیه صفحه آوازه‌های کودکان. این صفحه به وسیله اعضای موسیقی کتابخانه‌های کانون تهیه شد. نقاشی جلد صفحه از نقاشی کودکان بود و سن نوازندگان ارکستر بین ۸ تا ۱۲ سال بود.
- ۳- تهیه يك صفحه‌ی قصه به نام «کرم ابریشم». موسیقی این صفحه به وسیله اعضای موسیقی کتابخانه‌های کانون تهیه شد. سن نوازندگان ارکستر بین ۸ تا ۱۲ سال بود.
- ۴- گفتگو با مصاحبه‌گران رادیو درباره فعالیت

مرکز صفحه که در چند برنامه از رادیو پخش شد.

مرکز سینمایی

۱- نمایش ۲۰ فیلم در سینماهای مختلف تهران به انضمام نمایش فیلم آرم دهمین سال فعالیت‌های کانون.
۲- نمایش ۲۴ فیلم در تالار فرهنگ به مدت ۵ روز.

۱- نمایش فیلمهای ۸ میلیمتری ساخته هنرجویان کلاس آموزش فیلمسازی به مدت ۵ روز، روزی یک ساعت در تالار فرهنگ.

۴- نمایش فیلمهای ۸ میلیمتری در بعضی از مدارس تهران طی هفته به مدت ۱۲ ساعت برای سه هزار و ششصد و شش نفر از دانش‌آموزان.

۵- نمایش فیلمهای ۸ میلیمتری در کتابخانه کرج به مدت ۴۵ دقیقه ضمن گزارش فعالیت کانون و آموزش فیلمسازی در حضور روسای مراجع دولتی کرج و اولیاء اعضاء.

۶- ساختن فیلم آرم دهمین سال فعالیت‌های کانون و نمایش آن در تلویزیون.

۷- ساختن یک فیلم خبری از فعالیت‌های قسمت آموزش موسیقی در کتابخانه‌ها جهت نمایش در تلویزیون.

۸- ساختن یک فیلم خبری از فعالیت‌های مراکز تئاتر برای نمایش در تلویزیون.

۹- فیلمبرداری از فعالیت‌های مختلف کانون به مناسبت دهمین سال تاسیس.

۱۰- نمایش فیلمهای مرکز سینمایی در نمایشگاه کانون واقع در دانشگاه تهران.

۱۱- ارسال ۶ فیلم به تلویزیون جهت نمایش.
۱۲- نمایش فیلمهای ۸ میلیمتری ساخته هنر-جویان کانون در نمایشگاه تالار موزه.

۱۳- مصاحبه رادیو و تلویزیونی جهت انعکاس فعالیت‌های این مرکز.

۱۴- تهیه پوسترهای گوناگون برای دهمین سال فعالیت‌های کانون.

۱۵- تهیه آرم دهمین سال فعالیت‌های کانون.
۱۶- تهیه ده نوع کارت تبریک بمناسبت دهمین سال و کارت دعوت نمایشگاه نقاشی کودکان.

قسمت پخش و فروش

از امکانات مدارس که قادر بودند نمایشگاه کتاب ترتیب دهند و صفحه‌های کانون را به سمع دانش-آموزان برسانند استفاده شد و از روز ۲۳ تا ۲۹ ۵۳۹۹۹ نمایشگاه انتشارات کانون در کلیه مدارس زیر برقرار گردید که هم‌اکنون نیز طبق درخواست مدیران آنها

نمایشگاه جمع‌آوری نشده و هنوز ادامه دارد:

۱- دبستان هدف پسران ۲- دبستان هدف دختران
۳- دبستان بهارنو (میس مری) ۴- دبستان پارتیان
۵- دبستان کیمیا ۶- دبستان الوند ۷- دبستان علی-اصغر شمیم ۸- دبستان اندیشه و قسمت راهنمایی
۹- دبستان مهدیه ۱۰- دبستان شکوه علوی.

قبل از برگزاری جشن دهمین سالگرد تاسیس در تعدادی از مدارس که امکان نمایش فیلم بطریق ۱۶ میلیمتری را داشتند، فیلم گزارش کانون را برای دانش‌آموزان به نمایش گذاردیم و متعاقب آن پوسترها و بروشورهای کانون را جهت شناخت آنان درباره کانون توزیع نمودیم و سپس از آنان خواستیم طی راهنمایی مربیان نقاشی و آموزگاران مربوط پوسترها و مقالاتی درباره جشن دهمین سالگرد تاسیس کانون تهیه نمایند.

دبستان بهارنو (میس مری) در تاریخ ۲۵ تا ۲۹ ۵۳۹۹ از ساعت ۱۶ تا ۲۰ برنامه جشنی به مناسبت دهمین سالگرد تاسیس کانون و روز مادر ترتیب داد و از کلیه دانش‌آموزان، پدران و مادران آنها دعوت نمود تا در مراسم جشن شرکت نمایند. از طرف کانون خانم شهبابی به‌عنوان نماینده کانون در جشن دبستان بهارنو شرکت نمودند. کلیه پوسترها به تماشا گذارده شده بود و برنامه‌های هنری توسط دانش‌آموزان اجرا گردید. گروه فیلم‌برداری کانون نیز از قسمتی از برنامه فیلم‌برداری نمود.

دبستان پارتیان نیز برنامه‌ای جهت برگزاری جشن دهمین سالگرد تاسیس کانون تدارک دیده بود و توسط گروه فیلم‌برداری کانون از قسمتی از برنامه آنها نیز فیلم تهیه شد. در این دبستان دانش‌آموزان ضمن شنیدن صفحه‌های کانون کتاب‌های کانون را با راهنمایی مسئولین و آموزگاران دبستان مورد مطالعه قرار می‌دادند.

تعدادی از دانش‌آموزان در همان محل پوستر یا مقاله تهیه می‌کردند که تماماً در فیلم منعکس گردید. نمایشگاه‌های موجود به‌علت سفارشات کتاب و صفحه از طرف دانش‌آموزان همچنان برقرار است و در مدارس دیگر به ترتیب ادامه خواهد یافت.

قسمت موسیقی

بطور کلی در اکثر کتابخانه‌های تهران و شهرستان برنامه موسیقی اجرا شد و از اولیای بچه‌ها و اعضاء کتابخانه و مسئولین آموزشی سایر موسسات دعوت شد. در محل‌های دیگر که برنامه گذاشته شد به شرح زیر است: تهران، مهد کودک - کرمانشاه، کانون کارآموزی - سرای کودک، باشگاه پرورش امور تربیتی

و همچنین افتتاح کتابخانه شماره ۲ کرمانشاه. اصفهان: اردوی تربیتی دانش‌آموزان، کانون کار-آموزی، کانون تربیتی شهرداری، کتابخانه‌های یونسکو، آخ جوانان و کتابخانه یزد. در برنامه موسیقی کتابخانه مرکزی اصفهان استاندار و مدیرکل آموزش و پرورش نیز دعوت داشتند. برنامه‌ها از طرف رادیو و تلویزیون ضبط و پخش شد.

مشهد: از طرف رادیو و تلویزیون برنامه کتابخانه مشهد نیز ضبط و پخش شد و در مدرسه خیام نیز دوبار اجرا گردید.

شیراز: در مدارس شاه‌چراغ، دکتر محمودحسامی، فیوضات و موسسه نابینایان شوریده شیرازی، و در برنامه موسیقی کتابخانه‌های شیراز، شهردار، فرماندار و مدیرکل آموزش و پرورش و مدیران مدارس و فرهنگ و هنر نیز حضور داشتند.

آمل: خانه پیشاهنگ، دبستان گشتاسبی و در کتابخانه بابل.

بابل: سالدین انجمن شهرداری.

گزارش سایر کتابخانه‌های شهرستان در حال

حاضر در دست نیست.

بخاطر آشنایی دانشجویان لیسانس و فوق‌لیسانس دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران در کلاس تکنو-لوژی آموزش با فعالیتهای کانون در زمینه‌های مختلف آموزشی و هنری کنفرانس توسط آقای ابراهیم‌گوهری بازرگ موسیقی کتابخانه‌های شهرستان برگزار گردید که ضمن آن علاوه بر نمایش فیلم گزارش کانون و ارائه نمونه‌هایی از کارهای موسیقی و نقاشی، در حدود ۴۰ دقیقه هم سخنرانی جامعی از تمام فعالیتهای کتابخانه‌ها و کتابداران و مربیان مختلف ایراد شد که بسیار مورد توجه دانشجویان مذکور قرار گرفت و بعدا ضمن توضیح درباره سئوالات مختلف دانشجویان همگی اظهار داشتند که تا حالا کوچکترین اطلاعی از فعالیت‌های گوناگون کانون نداشتند، فقط چند نفر آشنایی سطحی با اسم کانون داشتند که این کنفرانس فوق‌العاده برای آنها جالب بود.

و بانهایت خوشوقتی به اطلاع می‌رسد که هم در این زمان بود که مقدمات تهیه شرکت تعاونی تهیه مسکن برای کارمندان کانون فراهم شد که خبر مشروح آن در شماره‌ی بعد به اطلاع می‌رسد.

گفت و گویی با دوست و همکار

هم يك طريق ديگر «خودآموزی» نظارت شده بود.

- تجربه‌ی خوبی بود، بد نیست که قسمت آموزش با دادن چند نمونه از خلاصه نویسی تحلیلی کتاب‌ها به یاری دوستان کتابدار ما، خلاصه‌ی تمام کتابهای مهم و مورد مراجعه کودکان و نوجوانان را تهیه و پس از بررسی، چاپ کند... این راهنمای خوبی برای کتابدارها خواهد بود چون هیچ کتابداری نمی‌تواند تمام چندصد موضوع گنجینه‌ی کتابخانه‌ها را بخواند تا اگر کودک یا نوجوانی در انتخاب کتاب راهنمایی خواست، راهنماییش کند.

- با افزایش کتابخانه‌های کانون، تعداد کتابداران هم رو به افزایش است، همچنین کانون در زمینه‌های دیگر هم در حال گسترش است. به این ترتیب، گفت و گو با تک‌تک کتابداران و رسیدگی به مشکلاتشان، شاید کار دشواری باشد، اما کاری

است لازم... فکر می‌کنید چه باید کرد؟

- سرکار خانم امیرارجمند هم به علت شناخت نزدیکی که از حرفه‌ی دشوار کتابخانه‌های کودکان دارند، و هم به علت توجه به خود کتابخانه‌های کودک که غایت همه‌ی فعالیت‌های کانون هستند... طبیعتا توجه و حساسیت خاصی نسبت به وضع کتابداران دارند. سال‌ها پیش که هم تعداد کتابخانه‌ها کمتر بود و هم کانون تا این حد گسترش پیدا نکرده بود، ایشان هفته‌ای چندبار به کتابخانه‌های مختلف می‌رفتند و همچنین با کتابداران دیدارهای منظم داشتند و همه‌ی آنها را شخصا از نزدیک می‌شناختند...

اما حالا، واقعا آنقدر گرفتار کار نظارت بر فعالیتهای وسیع و متعدد کانون هستند، که این فرصت‌ها کمتر پیش می‌آید با این‌همه، من اعتقاد دارم که همین فرصت‌های اندک

هم که پیش می‌آید، غنیمت است چون شناختن نیازها و مشکلات دو سه کتابخانه، در واقع شناخت مشکلات اصلی تمام کتابخانه‌هاست با وجود شناختی که خانم امیر ارجمند از وضع کار کتابداری کتابخانه‌های کانون دارند، همیشه درصدد یافتن راههای مختلف تماس با کتابداران و شناخت بیشتر نیازها و مشکلاتشان هستند.

- مسلما، اما همه‌ی اینها نیاز به مطالعه دارد... اگر پرسش دیگری ندارید، بر خودم فرض می‌دانم که از تمام همکارانی که در پیش‌برد کار کتابخانه‌ها سهیم بوده‌اند، به حرمت و سپاسگزاری یاد کنم... از همه، از دوستان کوشای ما در قسمت آماده سازی کتاب تا کتابداران و راهنمایان و مربیان و کارکنان - یارانی که با فروتنی، بی‌آنکه نام بسیاری‌شان را بدانیم، صمیمانه می‌گوشند تا کاری بزرگ از پیش برود - یادشان گرامی باد.

گفتگو از م. آزاد. عکس: س. ط.

مسئولیت کتابداران

تعلیم و تربیت مسئولیتی دارند که بقدر کافی شناخته نشده است. بینیم آن عوامل غیررسمی تعلیم و تربیت کدامند؟ شاید پیش از این يك کلمه جواب این سؤال را می‌داد مطبوعات ولی امروز عامل دیگری در این امر تعلیم و تربیت غیررسمی دخالت یافته است که وسائل ارتباط بین مطبوعات و خواننده می‌باشد و آن

بسیاری از ما گمان می‌کنیم که تعلیم و تربیت یعنی کاری که در مدارس رسمی می‌کنند و می‌پنداریم در صورتی تحصیل کرده خواهیم بود که دوره دبیرستان و دانشکده را گذرانیده باشیم.

اما چنین تعریفی از تعلیم و تربیت بسیار محدود و نارساست. البته درس خواندن در مدرسه مهم است ولیکن ما چه به عنوان فرد و چه به عنوان اجتماع تنها با تکیه بر تحصیلات رسمی خود نخواهیم توانست در حل و فصل مسائلی که در زندگی با آنها روبرو می‌شویم توفیق فراوان بدست آوریم این موضوع همیشه صادق بوده ولی در دنیای امروز از همیشه صادقتر است. سرعت رشد و توسعه در زمینه علوم و کشاورزی و تجارت و سیاست و زمینه‌های دیگر به حدی است که اگر حتی چند روز در ادامه تحصیل پس از مدرسه غافل بمانیم نخواهیم توانست وظایف خود را به عنوان مسئول امری از امور اجتماع یا حتی به عنوان يك انسان منفرد چنانکه باید انجام دهیم. بنابراین عوامل و وسائل تعلیم و تربیت پس از مدرسه امروز از همیشه مهمترند و در امر

فقط خانه کتاب یا کتابخانه می‌باشد. این عامل البته باید متوجه مسئولیت عظیم خود در امر تعلیم و تربیت عمومی باشد ولی موضوع بحث ما اکنون مسئولیت کتابداری در اجتماع دنباله کار تعلیم در مدرسه است اگر مدرسه‌ای بجای علم و فن و معلومات چیزهای دیگر به شاگردان عرضه کند دیری نخواهد گذشت که به نامی جز مدرسه معروف خواهد شد. و کتابداران نیز از این قاعده برکنار نیستند. زمینه کار کتابخانه و کتابداری یکی از وسائل ارتباط است و جامعه‌ای که بخواهد در دنیای امروز مقام و موقع شایسته‌ای داشته باشد باید این وسایل ارتباط را بمصرف صحیح خود برساند و این مصرف صحیح عبارتست از ادامه تعلیم و تربیت. هنگامیکه کتابخانه‌ای ترتیب می‌دهیم باید یقین داشته باشیم که خدمتی را انجام داده‌ایم و فایده‌ای حاصل خواهد شد. خوبست که از این پس بیشتر بکوشیم و امید وار باشیم که به یمن تربیت کتابداران روز بروز نیز بر معلومات ما افزوده گردد.

اکبر عبدالکریمی - عضو کتابخانه‌ی راه‌آهن

تبریک

در ماه آذر ۱۶ همکار کانونی ما عروسی کردند. گویا دوستان ما جشن دهمین سال میلاد کانون رابه فال نیک گرفته بودند و يك برنامه جنبی مفصل راه انداخته بودند بعضی از - دوستان «ضیافت درست» ماکه از چند هفته پیش از برگزارى جشن دهمین سال بنیاد کانون، صابون مفصلی به شکم زده بودند به این خیال که طی ضیافت - های متعدد شکمی از عزادر خواهند آورد - چون ناکام ماندند - تازه به این فکر افتاداند که کاش به دعوت کانون، این ۱۶ عروس و داماد همگی باهم يك جشن مفصل براه می‌انداختند و همه‌ی همکاران را هم دعوت می‌کردند!

بهر حال، آرزو بر ضیافت‌مندان چندان عیب هم نیست، به شرط آنکه در همه‌ی زمینه‌ها تا این حد مبتکر باشند. ما هم تقارن جشن کانون را با جشن عروسی این دوستان به فال نیک می‌گیریم و صمیمانه آرزو مندیم که این همکاران عزیز زندگی خوش و سعادت‌مندی در پیش داشته باشند.

از دواج این دوستان همکار را صمیمانه به آنها تبریک می‌گوئیم:

خانم لاله آل کارمند آموزش کتابداری

آقای حسین فرهنگی بازرس قسمت کتابخانه‌های شهرستان

خانم فاطمه اعتمادی جانشین مسئول کتابخانه آمل
آقای اسفندیار منفردزاده سرپرست قسمت آموزش فیلمسازی

خانم شهلا فاطمی کارمند قسمت آموزش فیلمسازی
آقای روح‌الله دارابی معاون قسمت حسابداری

خانم پروانه خوشبرو بازرس کتابخانه‌های تهران
آقای نصرالله تاجیک از کارکنان انبار شماره ۲

آقای برارجان محمودپور از کارکنان بابل
خانم گوهر آقابابائی کتابدار شماره ۲ اصفهان

خانم سکینه شیخ‌زاده حضری کتابدار کتابخانه بافت
آقای منوچهر محمدی شجاع کارمند قسمت انتشارات

آقای بیژن آسیائی کارمند انبار شماره (۱)
خانم مطهره جلالی مشیری کتابدار کتابخانه بم

خانم فرانک مافی کتابدار کتابخانه شماره ۱۲
خانم مریم شمیری سرپرست کتابخانه مشهد

بقیه جشن تولد کانون:

گرامی می‌دارم.
این مراسم به پاس کوشش‌های ارزنده همکاران و یاران نه ساله کانون برگزار می‌شود و نیز، جشن میعاد ماست بانسل جوان تادر راه‌تعالی سطح فرهنگ کودکان تمامی شهرها و روستاهای این سرزمین - از سرشور و ایمان بکوشیم و در پیشگاه شهبانوی فرهنگ پرورو ملت‌دیرینه فرهنگ ایران سربلند باشیم.
از سرکار خانم امیرارجمند خواهش می‌کنم هدایایی را که به همین مناسبت برای عده‌ای از قدیمترین همکاران

تولد، کیک را برای کودکان بریدند.
والاحضرت، پس از گفت و گو با کودکان، با همه خداحافظی کردند....

آقای حسین سماکار - که از یاران قدیم کانون هستند از جانب همه یاران کانون، از سرکار خانم امیرارجمند به خاطر نه سال تلاش سترشار از عشق و ایمان در راه بنیاد و گسترش کانون، صمیمانه تشکر کردند... و همچنین از همه یاران حاضر، که هر کدام سهمی در پیشبرد کانون داشته‌اند و چنین گفتند:
خانم‌ها و آقایان

آقای محمود باقری

آقای محمود محمدی

کانون تهیه شده بانان اهدانمایند.
آقای هریر آشکار صدابردار مرکزی سینمائی
آقای آزاد ادیتور قسمت انتشارات
خانم آمالیا باغداساریان مسئول کتابخانه مرجع
آقای محمود باقری خدمتگزار اداره مرکزی
خانم نسرین بدرایرانی مسئول آموزش فنی کتابداری
آقای رضا برومند سرپرست قسمت نقلیه

نخست اجازه می‌خواهم از طرف همه همکاران کانون حضور شما مهمانان عزیز را به مراسم آغاز دهمین سال بنیاد کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان تمهیت بگویم.

همچنین از همکاران عزیزی که در این مجلس حضور یافته‌اند صمیمانه تشکر می‌کنم و یاد همکارانی را که از مادرند، از جانب دیگر همکاران خود، با سپاس بسیار

آقای رضا برومند

خانم منصوره فاطمی

خانم صدیقه السادات پزشکی طوسی سرپرست کتابخانه شماره (۱۵)

آقای رحیم پردل کتابرسان سیار شیراز

خانم روح انگیزجان آسا (طباطبائی) مسئول آماده سازی کتاب

آقای اصغر جعفری راننده

آقای محمد حسین حاجی حاتم کارشناس فنی قسمت نقلیه

آقای حسن دادشکر مربی تئاتر

آقای یدالله درخشانی مربی نقاشی

خانم حبیبه رونه منشی مدیر امور مالی

آقای علی آتبر رضائی نیا مسئول صندوق

آقای محمدعلی زاینده رودی تکنسین خدمات مهندسی

آقای بهزاد شهباز سرپرست تدارکات و انبارها

خانم الهه ضرغام منشی قسمت فستیوال
آقای کامران لاهیجی کفیل روابط عمومی
آقای محمدرضا عدنانی گرافیسیت
خانم زهره عقیلی سرپرست کتابخانه‌ی زاهدان
آقای حسین علیزاده مربی موسیقی

خانم منصوره فاطمی حسینی هاشمین نویسنده قسمت انتشارات

آقای محمود محمدی سرپرست خدمات اداری

خانم مریم متقی منشی مدیریت عامل

آقای فیروز ملک‌زاده فیلمبردار مرکز سینمایی

آقای محمد علی مومنی کارگر خدمات مهندسی

خانم امیر ازجمند - با شور و هیجانی صمیمانه -

دهمین سال میلاد کانون را به همه تبریک گفتند و

یادگارهای ۲۷ تن از قدیمترین کارکنان کانون را به آنان هدیه کردند.

بقیه‌ی کتابخانه‌های تهران:

کتابخانه‌ها با آموزشهای آنان، هر روز گامی فرا تراز تجربه‌های پیشین برمی دارند.

۱۰- نمایشگاه آثار گرافیک کانون و کتابهای سازمان انتشارات در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران و نمایشگاه جهانی نقاشی و برنامه‌های موسیقی و نمایش فیلم‌های ۸ میلیمتری که در تالار موزه برپا شده بود، مورد بازدید گروه‌های از اعضای کتابخانه‌های تهران قرار گرفت.

۱۱- اعضای کتابخانه‌ها، با توزیع پوستره‌های دهمین سال در مدارس، در مغازه‌ها و محل‌های عمومی سهمی در بزرگداشت کانون بر عهده گرفتند.

۱۲- دست اندرکاران ادبیات کودکان، با دعوت کتابداران در کتابخانه‌ها حضور پیدا کردند و به سئوالات اعضاء را جمع به آثارشان پاسخ گفتند.
می توانیم از خانم میرهادی، آقایان زرین کنگ و دولت آبادی یاد بکنیم.

۱۳- در چند کتابخانه مربیان فیلمسازی و مربیان موسیقی برنامه‌های نمایش و کنسرت اجرا کردند که اولیاء برخی از اعضای کتابخانه‌ها در این برنامه‌ها شرکت داشتند.

۱۴- سازمانهای رفاه خانواده و مهدهای کودکان از برنامه‌های موسیقی و فیلم استریپ و داستانسرای استفاده کردند.

اینها نمونه‌هایی از کوشش‌های همکاران مدارس کتابخانه‌های تهران بوده است. بدون شك اگر همکاری مربیان موسیقی، مربیان فیلمسازی، مربیان نقاشی و

تسلیمت

بانهایت تاسف و اندوه درماه گذشته خبر درگذشت پدران دوتن از همکاران خود خانم زهره عقیلی سرپرست کتابخانه‌ی زاهدان و خانم عصمت اصیلی سرپرست کتابخانه‌ی شماره ۲ رضائی را شنیدیم و در غم و اندوه

بازیگران تئاتر (که ۳ برنامه‌ی فوق‌العاده اجرا کردند) نبود، این برنامه‌ها بشکل مطلوب اجرا نمی‌شد. چادارد که از همکاریهای صمیمانه‌ی سرپرستان آموزش‌های هنری و فرد فرد مربیان سپاسگزاری کنیم و همینطور از کتابدارانی که به عنوان اولین فرد در کوشش‌های کانون برای درست اندیشی و مقابله با کژاندیشی مبارزه می‌کنند.

نکته‌ای که بدنبال‌های هفته‌ی دهمین سال جلب نظر کرده است، مراجعه‌ی بیش از اندازه و غیر قابل پیش بینی کودکان و نوجوانان به کتابخانه‌ها است و این نشان می‌دهد که چنین برنامه‌ای که هدف از آن آشنا ساختن مردم با کانون بوده است، به هدف مورد نظر رسیده است. لازم است اشلاره کنیم که در هر هفته نامه‌های فراوانی داریم از مدیران مدارس و مسئولان کودکانستانها، مهد کودکها مراکز رفاه خانواده و پرورشگاههای که تقاضای کتاب می‌کنند و ما از طریق کتابخانه‌های بسیار برایشان کتاب می‌بریم و این توجه و علاقه هم‌بی سابقه است.

آشنایی فراوانی که مردم از طریق مطبوعات و رادیو و تلویزیون و یا مراجعه‌ی به نمایشگاهها با کانون و هدفهایش پیدا کرده‌اند، می‌تواند موجب خوشحالی و سرافرازی همه باشند و ضمناً هشداری است برای کلیه دست اندرکاران فرهنگی و اداری کانون که با سرعت بخشدیدن به کارها و بازوئی گشاده و دستی توانا آماده‌ی پذیرش و خدمت به کودکان و نوجوانان باشند و هر لحظه بر اندوخته‌های خود بیفزایند.

آنان شریک و انبار شدیم.

دوتن از همکاران کتابخانه‌های تهران خانمهای لواسانی و قره‌گزلو نیز عزیزان خود را از کف دادند در غم آنان سهیمیم.

کارمندان کانون

جشن تولد کانون

روز ۲۴ آذر، جشن تولد کانون بود:

و چهره‌ی «میهمانان»، همه آشنا؛ چهره‌های سالیان دور و نزدیک... آنها که نه سال پیش «کانون» ما را ساختند - و چندتنی بیش نبودند - و آنها که در این نه سال، صدهاتن شده بودند.

صدها تن، به نشانه هزاران هزار کودک و نوجوان؛ صدهاتن یاروهمکار دور و نزدیک؛ واگرهمه نبودند، دیگر یاران، یادشان را گرامی داشتند.

مهمانی ساده بود و با همه سادگی، شکوهی داشت. مهمان عزیز عالیقدری داشتیم - والاحضرت لیلا پهلوی. جشن را گروه موسیقی کتابخانه‌ی شماره‌های ۷ - ۱۵ - ۶ کانون آغاز کرد. بچه‌ها چند قطعه موسیقی کلاسیک، ترانه‌ی محلی و آهنگ‌هایی را که خردساخته بودند، با ظرافت و زیبایی اجرا کردند.

آقای پرویز کلانتری - نقاش و سرپرست قسمت آموزش نقاشی در کتابخانه‌های کانون - گزارشی دادند از کار آموزش نقاشی در کتابخانه‌های کانون و بر نامه‌های آینده، در این زمینه.

آنگاه از والاحضرت لیلا پهلوی استمدعا شد تا جوایز

۵ کودک و نوجوان نقاش (عضو کتابخانه‌های کانون) را - که برنده‌ی مسابقه‌ی بین‌المللی نقاشی‌های کودکان در ترکیه شده بودند - به آنها اعطا فرمایند.

آقای اسفندیار منفردزاده - آهنگساز و سرپرست آموزش فیلمسازی به کودکان و نوجوانان به کوتاهی سخن گفتند و پس از معرفی ۲ نوجوان فیلمساز (برنده‌ی جایزه‌ی اول و دوم فستیوال بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان) به پیشگاه والاحضرت لیلا پهلوی از والاحضرت استمدعا شد که جوایز این ۵ کودک را به آنان اعطا فرمایند.

پس از آن فیلم طنز آمیز کوچک مردبزرگ ساخته‌ی شاهپور شهبیدی (نوجوان عضو کتابخانه‌ی مرکزی) به نمایش درآمد.

آنگاه والاحضرت لیلا، خواهش پرشور کودکان و نوجوانان گروه موسیقی را - که دور آیک تولد کانون جمع شده بودند - اجابت فرمودند، و در میان هلهله‌ی کودکان و کف‌زدن‌های حاضران، ده شمع را - به نشانه‌ی دهسالگی کانون - خاموش کردند و به رسم جشن‌های

بقیه در صفحه ۱۸